

C S I L L A G O S É G /1971. december - 1972. január./

Bolygók: Merkúr november utolsó napjaitól december 3-ig az esti égen nyugat felé látható, napnyugta után kb. 30-40 perccel. Az év végén /Dec.25-től/ keleten, napkelte előtt hajnali égitestként figyelhető meg, 1972. jan. 1-én éri el a legnagyobb nyugati kitérését. Ekkor a láthatár felett 12 fokkal látható, majd lassan a Naphoz közeledve, 8-10 nap múlva eltűnik. Ez a kitérés megfigyelésre igen alkalmas.

Vénusz: napnyugta után esti csillagként látható, nyugati irányban. Jan. 1-én már 1,5 órával nyugszik a Nap után. Látszó átmérője azonban még kicsi, 1972. jan. 1-én 24,6", azaz 80x-os nagyítással látszik akkorának, mint a Hold puszta szemmel.

Mars: az esti égen, a Földtől egyre távolodva látszó. Közepes amatőr műszerrel december közepéig még érdemes észlelni.

Jupiter: 1972. elején már a hajnali égen látható, jan. 21-én két órával a Nap előtt kel.

Szaturnusz: Az esti égen látható, hajnalban nyugszik le. Megfigyelésre igen alkalmas.

Meteorrajok: December 13 körül a gyors Decemberi Geminidák észlelhetők. Radiánspont: RA: 7:32, Dekl.: +32°, időnként igen gazdag meteorosót produkál.

A Decemberi Ursidák raját 1949-ben fedezték fel, megfigyelésük igen kívánatos! Radiánsuk a béta Ursae Minoris /Kis Medve/ mellett van, RA: 14:28, Dekl.: +76°. Maximális gyakoriságuk december 21-22 körül van.

A Quadrantida, vagy Bootida raj maximuma 1972. jan. 3. körül jelentkezik, egy-két napos szaporodással. Néha igen sok meteorot produkál a RA; 15:28 és Dekl.: +50° radiánspont felől.

Plejád-fedés 1971. december 29-én. Ezen a napon a Hold ismét áthalad a Plejádok /Fiaстыúk/ csillagcsoportján. A fényesebb csillagok belépése a Hold mögé /p=pozíciószög/:

16 Tauri /fényesség 5,4 magn./ 1:47:7, p=68°; 17 Tau /3,8/ 1:53,3, p=106; 19q Tau /4,4/ 2:13,3, p=20; 20 Tau /4,0/ 2:18,9, p=55; 25 éta Tau /3,0/ 3:00,8, p=119; 28 Tau /5,2/ 3:39,5 p=118; 27 Tau /3,8/ 3:49,5; p=142. A 25 éta Tau kilépése: 3:42,2; p=233°. A fedés megfigyelésre igen kívánatos.

Események 1971. dec. - 1972. jan.

dec. 1. 16:15 25 éta Tau /fény: 3,0 mg./ kilépése a Hold mögül, pozíciószög /p/ = 311°.

5. 3:45 58 Gem kilépés /6,0/, p = 234.

7. 3:00 A Titán keleti kitérése a Szaturnusztól.

4:08 A 81 Cnc kilépése /6,4/, p = 338.

9. 2:43 A 35 Sex kilépése /6,3/, p = 331.

12. 4:57 A 370 B Vir kilépése /6,0/, p = 278.
 6:07 A BD -11^o03398 kilépése /6,5/, p = 292.
13. A Geminida meteorraj maximuma.
22. 13:24 Téli napforduló.
 Decembéri Ursida meteorraj maximuma várható.
23. 18:00 A Titán keleteti elongációja.
25. 20:22 A 136 B Psc belépése a Hold mögé /6,5/.
27. 19:02 A 26 Ari fedése /6,1/, p = 53.

1972.
 jan.

1. Merkúr nyugati elongációja, 23°-ra a Naptól.
3. Bootida-Quadrantida meteorraj maximuma.
3. 4:00 Föld napközben, 0,9833 Csill. Egység =
 = 147,1 millió km.

Csillagfedések /okkultációk/. 1972. január-február

Összeállította: prom. fizik. Ivan Molnar, ČSSR.

Legjegyzések: A csillagok "ZC" jele a Zodiacal Catalogue /Állatövi Katalógus/ rövidítése és sorszám. Ph = az okk. fázisa, itt D a belépést /disappearance/, R a kilépést /reappearance/ jelenti. Az időadatok Közép-Európai Időben /Z/ adottak és Ogyalla /Hurbanovó/ koordinátáira vonatkoznak. Magyarország egész területén néhány perc eltéréssel használhatók.

Csill.jele.

1972. jan.	20.	19:09,3	UT. ZC 3477.6,6.	mg. Ph: D.	p: 53 ^o
	21.	18:52,8	0051.7,2	D	13
	24.	19:21,9	0470.7,0	D	54
	25.	22:56,0	0647.5,5	D	90
	27.	03:54,0	0842.6,3	D	120
	28.	04:09,7	1015.6,4	D	161
	28.	04:44,7	1023.6,5	D	125
febr.	19.	22:22,4	0311.6,5	D	62
	20.	19:08,8	0438.6,7	D	147
	24.	02:04,8	0966.6,6	D	108
	24.	18:31,2	1070.5,2	D	99